

Pārskats par atkritumu poligoniem Latvijā 2018. gadā

Latvijas Vides, ģeoloģijas un meteoroloģijas centrs, pamatojoties uz Ministru kabineta 2011. gada 27. decembra noteikumiem Nr. 1032 „Atkritumu poligonu ierīkošanas, atkritumu poligonu un izgāztuvju apsaimniekošanas, slēgšanas un rekultivācijas noteikumi”, ir apkojis datus par atkritumu poligonu darbību 2018. gadā.

Dati šim apkopojumam tika ņemti no Valsts statistiskā pārskata „Nr.3 – Pārskats par atkritumiem” un poligonu darbības gada pārskatiem, ko poligonu apsaimniekotāji iesniedz, pamatojoties uz Ministru kabineta noteikumiem Nr. 1032.

Atkritumu veidi ir klasificēti saskaņā ar Ministru kabineta 2011. gada 19. aprīļa noteikumiem Nr.302 “Noteikumi par atkritumu klasifikatoru un īpašībām, kuras padara atkritumus bīstamus”. Apglabāšana izgāztuvēs un poligonos [kodi: D1 – “apglabāšana uz zemes vai zemē” (atkritumu apglabāšanas poligonos vai izgāztuvēs); D5 Uzglabāšana speciāli iekārtotos atkritumu poligonos (piemēram, atkritumu ievietošana ar izolācijas materiālu izklātos atsevišķos nodaļījumos, kuri tiek noslēgti un ir izolēti viens no otra un no vides)] ir klasificēta saskaņā ar Ministru kabineta 2011. gada 26. aprīļa noteikumi Nr.319 “Noteikumi par atkritumu reģenerācijas un apglabāšanas veidiem”. Šajā apkopojumā arī parādīti daudzumi, kas novietoti Latvijas atkritumu poligonos ar mērķi iegūt atkritumu gāzi un klasificēti ar pārstrādes kodiem R1 un R3D.

Pārskatā ir iekļauta informācija par apglabātajiem atkritumu apjomiem 14 atkritumu apglabāšanas objektos valstī. 2018. gadā Latvijā darbojās 11 sadzīves atkritumu poligoni, 1 bīstamo atkritumu poligons, kā arī 1 atkritumu poligons, kurā tiek apglabāti azbestu saturoši bīstamie atkritumi un būvniecības atkritumi, kā arī izgāztuve koksnes apstrādes atlikumu apglabāšanai.

Kopā valstī tika apglabātas vai novietotas poligonos **522 913.373 tonnas** atkritumu, no tiem nebīstamie atkritumi – **519 800.085 tonnas** un bīstamie – **3113.288 tonnas**. **306 940.4 tonnas** tika novietotas poligonos atkritumu gāzes ieguvei. “3-Atkritumi” pārskatā šāda darbība tika definēta ar R1 un R3D pārstrādes kodiem.

2018. gadā 9 sadzīves atkritumu poligonos saskaņā ar to darbības atļaujām papildus sadzīves atkritumiem tika pieņemti un apglabāti arī bīstamie atkritumi, kopumā 2018. gadā šādi tika apglabātas **2895.755 tonnas** azbestu saturošu atkritumu.

Kopš 2011. gada Latvijā darbojas specializēts bīstamo atkritumu poligons “Zebrene”, kurā tiek apglabāti tikai bīstamie atkritumi, balstoties uz poligona atkritumu pieņemšanas kritērijiem. Bīstamo atkritumu poligonā “Zebrene” 2018. gadā tika apglabātas **217.533 tonnas** bīstamo atkritumu.

Visas 2018. gadā Latvijā darbojošās atkritumu apglabāšanas vietas ir apsaimniekotas un darbojas saskaņā ar izsniegtām piesārņojošās darbības atļaujām.

Veicot aprēķinus saskaņā ar Klimata pārmaiņu starpvaldību padomes izstrādātām vadlīnijām (*Revised guidelines “Intergovernmental Panel on Climate Change”*), pielietojot Pirmās pakāpes sabrukšanas aprēķinu metodi, Latvijas atkritumu izgāztuves un poligoni 2018. gadā emitēja **22 811 tonnas** metāna, kas ir viena no būtiskajām siltumnīcas efektu izraisošajām gāzēm.

Vairākos atkritumu poligonos bioloģiski noārdāmo atkritumu sadalīšanās rezultātā izdalītā atkritumu gāze tiek savākta.

Tālāk norādīts atkritumu poligonos savāktais metāna daudzums m³, atkarībā no metāna procentuālā satura atkritumu gāzē:

- 1) SIA „Getliņi Eko” kopā savākti 9 046 669.16 m³ metāna;
- 2) SIA „Liepājas RAS” atkritumu poligonā „Ķīvētes” kopā savākti 1 585 793 m³ metāna;
- 3) SIA “ZAAO” poligonā „Daibe” savākti 386 788 m³ metāna;
- 4) SIA “KULK” poligonā “Brakšķi” savākti 256 267 m³ metāna.

2018. gadā kopā tika savākti un sadedzināti 11 275 517 m³ jeb **7540** tonnas metāna. Metāna daudzuma aprēķinos pārejai no kubikmetriem uz tonnām tika pieņemts, ka metāna gāzes blīvums ir 0,6687 kg/m³. 2018. gadā tika savākts par 323 tonnām mazāk metāna nekā 2017. gadā.

No kopējā poligonos un izgāztuvēs emitētā metāna 2018. gadā tika savākti **33** %.

1. tabula

Apglabātais atkritumu daudzums Latvijā (noziņots ar D1 kodu)

Organizācija	Poligons	Atkritumu kods	Atkritumu nosaukums	Atkritumu daudzums
VIDES SERVISS SIA	VIDES SERVISS SIA, Poligons “Grantiņi”	200201	Bioloģiski noārdāmi atkritumi	77.22
		170904	Būvniecības atkritumi, kuri neatbilst 170901, 170902 un 170903 klasei	6.18
		160222	Citur neminēti komponenti	2.04
		200307	Liela izmēra atkritumi	18.14
		200301	Nešķiroti sadzīves atkritumi	2948.38
		170202	Stikls	0.50
ZAAO SIA	SIA ZAAO, atkritumu poligons “Daibe”	191212	Atkritumu mehāniskās apstrādes atkritumi (arī materiālu maisījumi), kuri neatbilst 191211 klasei	10447.87
		170605	Azbestu saturoši būvmateriāli ⁷	767.31
		200199	Citi šīs grupas atkritumi	99.48
		200110	Drēbes	91.39
		020202	Dzīvnieku audu atkritumi	42.60
		200301	Nešķiroti sadzīves	3575.21

Organizācija	Poligons	Atkritumu kods	Atkritumu nosaukums	Atkritumu daudzums
			atkritumi	
		030307	Papīra un kartona atkārtotā pārstrādē mehāniski atdalīti atlikumi	68.66
		191216	Pāršķiroti būvniecības atkritumi, kas paredzēti turpmākai izmantošanai (piemēram, ceļu būvē)	1148.94
		101103	Stikla šķiedru atkritumi	7887.85
ATKRITUMU APSAIMNIEKOŠANAS DIENVIDLATGALES STARPPAŠVALDĪBU ORGANIZĀCIJA SIA	Poligons Ciniši	150203	Absorbenti, filtru materiāli, slaucīšanas materiāls un aizsargtērpi, kuri neatbilst 150202 klasei	11.42
		040222	Apstrādātu tekstilšķiedru atkritumi	17.91
		190801	Atkritumi no sietiem	111.50
		190802	Atkritumi no smilšu uztvērējiem	372.20
		191212	Atkritumu mehāniskās apstrādes atkritumi (arī materiālu maisījumi), kuri neatbilst 191211 klasei	17697.95
		191212	Atkritumu mehāniskās apstrādes atkritumi (arī materiālu maisījumi), kuri neatbilst 191211 klasei	294.34
		170605	Azbestu saturoši būvmateriāli*	122.40
		170601	Azbestu saturoši izolācijas materiāli*	393.26
		170107	Betona, ķieģeļu, flīžu, dakstiņu, keramikas maisījumi, kuri	1681.98

Organizācija	Poligons	Atkritumu kods	Atkritumu nosaukums	Atkritumu daudzums
			neatbilst 170106 klasei	
		170802	Būvmateriāli uz ģipša bāzes, kuri neatbilst 170801 klasei	12.76
		120117	Citas virsmu tīrīšanai izmantotās smiltis, kuras neatbilst 120116 klasei	21.44
		200203	Citi bioloģiski nenoārdāmi atkritumi	2.02
		160222	Citur neminēti komponenti	128.52
		200303	Ielu tīrīšanas atkritumi	3210.46
		170604	Izolācijas materiāli, kuri neatbilst 170601 un 170603 klasei	44.36
		150106	Jauktais iepakojums	302.52
		170201	Koks	0.18
		100101	Kurtuvju pelni	250.48
		200307	Liela izmēra atkritumi	216.84
		120115	Metālapstrādes atkritumi, kuri neatbilst 120114 klasei	302.26
		100102	Ogļu kvēpi	1.00
		020104	Plastmasas atkritumi (izņemot iepakojumu)	14.88
		200302	Tirgus atkritumi	5.03
VSIA Latvijas Vides, ģeoloģijas un meteoroloģijas centrs VSIA	Bīstamo atkritumu poligons "Zebrene"	170605	Azbestu saturoši būvmateriāli ⁷	5.40
		060405	Smagos metālus saturoši atkritumi	211.96
		101111	Sīku stikla daļiņu un stikla pulvera atkritumi, kuri satur smagos metālus (piemēram, no katodstaru spuldzēm)	0.18
"AP Kaudzītes" SIA	"AP Kaudzītes" SIA cieto	191212	Atkritumu mehāniskās apstrādes atkritumi	3474.84

Organizācija	Poligons	Atkritumu kods	Atkritumu nosaukums	Atkritumu daudzums
	sadzīves atkritumu poligons "Kaudzītes"		(arī materiālu maisījumi), kuri neatbilst 191211 klasei	
		170605	Azbestu saturoši būvmateriāli ⁷	142.26
		200101	Papīrs un kartons	23.92
		160119	Plastmasa	5.16
"Jelgavas komunālie pakalpojumi" SIA	"Jelgavas komunālie pakalpojumi" SIA, poligona "Brakšķi" 3. un 4. sektors	191212	Atkritumu mehāniskās apstrādes atkritumi (arī materiālu maisījumi), kuri neatbilst 191211 klasei	21776.74
		170605	Azbestu saturoši būvmateriāli*	344.38
Vidusdaugavas SPAAO SIA	"Vidusdaugavas SPAAO" SIA, poligons "Dziļā Vāda"	170605	Azbestu saturoši būvmateriāli*	110.26
		170904	Būvniecības atkritumi, kuri neatbilst 170901, 170902 un 170903 klasei	521.34
		200203	Citi bioloģiski nenoārdāmi atkritumi	436.10
		200307	Liela izmēra atkritumi	1741.94
		200301	Nešķiroti sadzīves atkritumi	18018.42
		190112	Smagās pelnu frakcijas un izdedži, kuri neatbilst 190111 klasei	278.34
		"LIEPĀJAS RAS" SIA	'LIEPĀJAS RAS' SIA, poligons Ķīvītes	191212
170605	Azbestu saturoši būvmateriāli ⁷			55.59
170904	Būvniecības atkritumi, kuri neatbilst 170901, 170902 un 170903 klasei			100.90
200199	Citi šīs grupas atkritumi			151.36

Organizācija	Poligons	Atkritumu kods	Atkritumu nosaukums	Atkritumu daudzums
"ALAAS" SIA	Atkritumu poligons "Križevņiki"	190802	Atkritumi no smilšu uztvērējiem	0.10
		191212	Atkritumu mehāniskās apstrādes atkritumi (arī materiālu maisījumi), kuri neatbilst 191211 klasei	6388.92
		170605	Azbestu saturoši būvmateriāli ⁷	83.86
		170107	Betona, ķieģeļu, flīžu, dakstiņu, keramikas maisījumi, kuri neatbilst 170106 klasei	1.90
		170904	Būvniecības atkritumi, kuri neatbilst 170901, 170902 un 170903 klasei	510.96
		100117	Citi līdzsadedzināšanas pelni, kuri neatbilst 100116 klasei	2.46
		030199	Citi šīs grupas atkritumi	7.00
		160222	Citur neminēti komponenti	9.20
		100101	Kurtuvju pelni	41.66
		200307	Liela izmēra atkritumi	188.54
		120101	Melno metālu pulēšanas un formēšanas atkritumi	18.62
		200301	Nešķiroti sadzīves atkritumi	1.82
		200301	Nešķiroti sadzīves atkritumi	4722.31
		020104	Plastmasas atkritumi (izņemot iepakojumu)	8.68
Getliņi EKO SIA	Poligons Getliņi	150203	Absorbenti, filtru materiāli, slaucīšanas materiāls un aizsargtērpi, kuri neatbilst 150202 klasei	248.55

Organizācija	Poligons	Atkritumu kods	Atkritumu nosaukums	Atkritumu daudzums
		040222	Apstrādātu tekstilšķiedru atkritumi	10.56
		050117	Asfalts (bitumens)	36.78
		191215	Atkritumi no mehāniski bioloģiskās pārstrādes, kas tiek apglabāti poligonā	126.39
		190802	Atkritumi no smilšu uztvērējiem	728.25
		191212	Atkritumu mehāniskās apstrādes atkritumi (arī materiālu maisījumi), kuri neatbilst 191211 klasei	4579.42
		191212	Atkritumu mehāniskās apstrādes atkritumi (arī materiālu maisījumi), kuri neatbilst 191211 klasei	13751.00
		200202	Augsne un akmeņi	13.12
		170107	Betona, ķieģeļu, flīžu, dakstiņu, keramikas maisījumi, kuri neatbilst 170106 klasei	0.75
		200201	Bioloģiski noārdāmi atkritumi	25.08
		191213	Bioloģiski noārdāmi atkritumi, kas piemēroti kompostēšanai vai anaerobai pārstrādei	8.08
		200108	Bioloģiski noārdāmi virtuves atkritumi	8.81
		170904	Būvniecības atkritumi, kuri neatbilst 170901, 170902 un 170903 klasei	10234.58
		101314	Cementa atkritumi un nogulsnes	2.01
		010306	Citi atlikumi, kuri	2.79

Organizācija	Poligons	Atkritumu kods	Atkritumu nosaukums	Atkritumu daudzums
			neatbilst 010304 vai 010305 klasei	
		101310	Citi azbestcimenta ražošanas atkritumi, kuri neatbilst 101309 klasei	0.41
		100809	Citi izdedži	338.43
		030299	Citi koksnes konservanti	0.28
		100117	Citi līdzsadedzināšanas pelni, kuri neatbilst 100116 klasei	1.21
		160304	Citi neorganiskie atkritumi, kuri neatbilst 160303 klasei	0.08
		070599	Citi šīs grupas atkritumi	0.51
		010399	Citi šīs grupas atkritumi	7.74
		070399	Citi šīs grupas atkritumi	12.16
		010499	Citi šīs grupas atkritumi	6.39
		070799	Citi šīs grupas atkritumi	11.60
		101199	Citi šīs grupas atkritumi	1.95
		200199	Citi šīs grupas atkritumi	66.85
		200399	Citur neklasificēti sadzīves atkritumi	47.80
		200110	Drēbes	4.66
		200303	Ielu tīrīšanas atkritumi	21.33
		190203	Jaukti atkritumi, kuri nesatur bīstamos atkritumus	9.71
		150103	Koka iepakojums	1.35
		040209	Kompozītmateriālu (piemēram, impregnētie audumi, elastomēri, plastomēri) atkritumi	0.91
		100101	Kurtuvju pelni	33.53
		200307	Liela izmēra	3669.61

Organizācija	Poligons	Atkritumu kods	Atkritumu nosaukums	Atkritumu daudzums
			atkritumi	
		080410	Līmju un tepju atkritumi, kuri neatbilst 080409 klasei	11.67
		161104	Metalurģisko procesu izolācijas materiālu un refraktoru atkritumi, kuri neatbilst 161103 klasei	0.84
		020110	Metāla atkritumi	0.37
		010101	Metālu rūdu ieguves atkritumi	1.03
		200109	Mājsaimniecību, restorānu, sabiedriskās ēdināšanas iestāžu un mazumtirdzniecības telpu pārtikas atkritumi un citi tiem pielīdzināmi pārtikas ražošanas atkritumi	0.42
		010102	Nemetālu rūdu ieguves atkritumi	1.23
		200301	Nešķiroti sadzīves atkritumi	35325.56
		150101	Papīra un kartona iepakojums	162.08
		020304	Patērēšanai vai apstrādei nederīgi materiāli	12.02
		160119	Plastmasa	0.62
		200139	Plastmasa	40.98
		170203	Plastmasa	1.03
		191204	Plastmasa un gumija	2268.34
		191204	Plastmasa un gumija	1440.60
		070213	Plastmasas atkritumi	21.82
		020104	Plastmasas atkritumi (izņemot iepakojumu)	195.65
		150102	Plastmasas iepakojums	142.08
		010308	Putekļi un pūderveida atkritumi, kuri	0.48

Organizācija	Poligons	Atkritumu kods	Atkritumu nosaukums	Atkritumu daudzums
			neatbilst 010307 klasei	
		080201	Putekļus saturoši atkritumi	0.08
		030308	Pārstrādei paredzētā papīra un kartona šķirošanas atkritumi	0.29
		020601	Pārstrādei vai patēriņam nederīgi materiāli	24.31
		190814	Rūpniecisko notekūdeņu attīrīšanas procesu dūņas, kas neatbilst 190813 klasei	30.69
		190604	Sadzīves atkritumu anaerobās apstrādes komposts	19.13
		190501	Sadzīves atkritumu un tiem pielīdzināmo atkritumu nekompostētā frakcija	32.68
		100124	Smiltis, kas rodas, sadedzinot kurināmo virstošajā slānī	35.92
		101103	Stikla šķiedru atkritumi	0.68
		160120	Stikls	1.32
		200102	Stikls	15.27
		090108	Sudrabu vai sudraba savienojumus nesaturošas fotofilmas un fotopapīrs	0.61
		191208	Tekstila atkritumi	0.68
		200111	Tekstilizstrādājumi	0.54
		030310	Šķiedru atlikumi, šķiedru, filtru un pārklājumu dulķes no mehāniskās atdalīšanas	0.06
"VIDUSKURZEMES AAO" SIA	Bīstamo atkritumu poligons	170504	Augsne un akmeņi, kas neatbilst 170503	12.10

Organizācija	Poligons	Atkritumu kods	Atkritumu nosaukums	Atkritumu daudzums
	"Dūmiņi"		klasei	
		170605	Azbestu saturoši būvmateriāli7	445.55
		170601	Azbestu saturoši izolācijas materiāli	29.30
		170904	Būvniecības atkritumi, kuri neatbilst 170901, 170902 un 170903 klasei	321.17
"Atkritumu apsaimniekošanas sabiedrība "PIEJŪRA"" SIA	Laidzes pag. poligons "Janvāri"	191212	Atkritumu mehāniskās apstrādes atkritumi (arī materiālu maisījumi), kuri neatbilst 191211 klasei	5131.50
		191212	Atkritumu mehāniskās apstrādes atkritumi (arī materiālu maisījumi), kuri neatbilst 191211 klasei	5638.70
		170605	Azbestu saturoši būvmateriāli7	215.06
		170904	Būvniecības atkritumi, kuri neatbilst 170901, 170902 un 170903 klasei	404.25
		150106	Jauktais iepakojums	4.32
		200301	Nešķiroti sadzīves atkritumi	3059.60
		KUREKSS SIA	KUREKSS SIA, koksnes apstrādes atlikumu apglabāšana	100101
030101	Mizu un korķa atkritumi	3179.52		
"Ventpils labiekārtošanas kombināts" Pašvaldības SIA	'PENTUĻI' cieto sadzīves atkritumu poligons	170605	Azbestu saturoši būvmateriāli7	186.53
		100101	Kurtuvju pelni	1.04
		200307	Liela izmēra atkritumi	3134.10
		200301	Nešķiroti sadzīves atkritumi	238.82
		020203	Patēriņam vai apstrādei nederīgi materiāli	307.53
Kopā				215972,973

Atkritumu poligonos novietotais atkritumu daudzums atkritumu gāzes savākšanai (R3D un R1 kodi)

Organizācija	Poligons	Atkritumu kods	Atkritumu nosaukums	Atkritumu daudzums (t)
KULK SIA	Bioenerģijas šūna, poligons Brakški 2.kārta	200201	Bioloģiski noārdāmi atkritumi	17463.4
LIEPĀJAS RAS" SIA	LIEPĀJAS RAS SIA, poligons Ķīvītes	200201	Bioloģiski noārdāmi atkritumi	1780.78
		191213	Bioloģiski noārdāmi atkritumi, kas piemēroti kompostēšanai vai anaerobai pārstrādei	13101.20
		200301	Nešķiroti sadzīves atkritumi	2946.23
		200101	Papīrs un kartons	3.85
Getliņi EKO SIA	Getliņi EKO SIA, Bioreaktors, Poligons Getliņi	190801	Atkritumi no sietiem	436.30
		150109	Auduma iepakojums	0.67
		020103	Augu audu atkritumi	506.00
		200201	Bioloģiski noārdāmi atkritumi	29222.56
		191213	Bioloģiski noārdāmi atkritumi, kas piemēroti kompostēšanai vai anaerobai pārstrādei	1405.25
		191213	Bioloģiski noārdāmi atkritumi, kas piemēroti kompostēšanai vai anaerobai pārstrādei	230534.71
		200108	Bioloģiski noārdāmi virtuves atkritumi	305.09
		020599	Citi šīs grupas atkritumi	5.37
		030199	Citi šīs grupas atkritumi	182.94
		020299	Citi šīs grupas atkritumi	1.33
		020199	Citi šīs grupas atkritumi	102.79
		020399	Citi šīs grupas atkritumi	78.86
		150106	Jauktais iepakojums	139.94
		150103	Koka iepakojums	8.15
		170201	Koks	12.67
		191207	Koksne, kas neatbilst 191206 klasei	0.78
		200138	Koksne, kas neatbilst 200137 klasei	1.04
		030301	Koku mizas	0.53
		101003	Krāsns pelni	301.01
		100101	Kurtuvju pelni	3838.10
200307	Liela izmēra atkritumi	4140.16		
020301	Mazgāšanas, tīrīšanas,	15.24		

Organizācija	Poligons	Atkritumu kods	Atkritumu nosaukums	Atkritumu daudzums (t)
			mizošanas, centrifugēšanas un atdalīšanas nogulsnes	
		020107	Mežizstrādes atkritumi	6.01
		200109	Mājsaimniecību, restorānu, sabiedriskās ēdināšanas iestāžu un mazumtirdzniecības telpu pārtikas atkritumi un citi tiem pielīdzināmi pārtikas ražošanas atkritumi	0.95
		030307	Papīra un kartona atkārtotā pārstrādē mehāniski atdalīti atlikumi	7.77
		150101	Papīra un kartona iepakojums	14.75
		200101	Papīrs un kartons	121.26
		191201	Papīrs un kartons	198.57
		020203	Patēriņam vai apstrādei nederīgi materiāli	0.18
		020704	Patēriņam vai pārstrādei nederīgi materiāli	0.14
		020304	Patērēšanai vai apstrādei nederīgi materiāli	0.10
		020501	Pārstrādei vai patēriņam nederīgi materiāli	0.89
		030105	Zāģskaidas, koksnes atgriezumi, sabojāta koksne un koksnes daļiņas, kuras neatbilst 030104 klasei	23.19
		190902	Ūdens attīrīšanas atkritumi	31.64
Kopā:				306 940.40

Pārskatu sastādīja:

LVĢMC

Ķīmisko vielu un bīstamo atkritumu nodaļa

Intars Čakars

Tel: +371 67032034

e-pasts: intars.cakars@lvģmc.lv